

Geachte raadsleden, geacht college,

Radio Lelystad wil met deze brief uiteenzetten waarom het van groot belang is dat de lokale omroep van Lelystad op korte termijn weer over een FM-zender kan beschikken, hoe het komt dat die momenteel niet in de lucht is – en wat u daaraan kunt doen.

Het probleem:

De zender van Radio Lelystad is al meer dan dertig jaar gestationeerd op het gebouw Zuiderwagenplein 2. Voorheen was daar gehuisvest het heemraadschap en in een later stadium de politie. In 2018 is het gebouw verkocht aan vastgoedinvesteerder Van der Brom in Utrecht. Het heemraadschap en de politie hebben ons als lokale omroep en publieke omroep altijd kosteloos onderdak verschaft, vanuit een maatschappelijk verantwoordelijkheidsgevoel jegens de stad.

In 2018 hebben wij direct bij de nieuwe eigenaar van het gebouw aangedrongen op een huisvesting/plaatsing en een stroomcontract. Door de slechte en langdurige communicatie aan de zijde van de gebouweigenaar zijn die telkens vooruitgeschoven. In 2020 hebben wij na herhaaldelijk aandringen zelf een contract opgesteld en met Van der Brom overlegd. Wij zouden na het eens worden over de stroomprijs en vastrecht een contract ondertekenen voor een verlenging van de huisvesting van de zender. In de periode dat er nog geen officieel contract was, zijn wij als tegenprestatie sleutelhouder van het gebouw geweest; wekelijks werd door ons een buiteninspectie gedaan en wij deden het gebouw open in ad-hocsituaties.

Tijdens de communicatie over de stroomprijs werd ons medegedeeld dat het contract toch geen doorgang kon vinden en dat de zender binnen vier weken verhuisd moest worden. Dit was niet haalbaar voor onze technische mensen en de zenderleverancier. Er is direct uitstel gevraagd van acht weken. In deze periode van uitstel is het gebouw door Liander spanningsloos gemaakt, door het doorzagen van de stroomkabel. Bij nader informeren bij de gebouweigenaar, bleek dat hij niet op de hoogte was van deze ingreep. Liander deed aan ons geen uitspraken i.v.m. de AVG.

Door deze actie is de zender uit de lucht gegaan. Overigens zijn niet alleen wij gedupeerd maar ook telecomprovider KPN – die had ook een zender op het gebouw en heeft nu een witte vlek in zijn netwerk.

Radio Lelystad heeft inmiddels een offerte gekregen voor het verhuizen van de zender naar de telecom- & datatoren, de 'tv-toren'. De goedkeuring en de zendberekening van het Agentschap Telecom daarvoor zijn ook ontvangen. De keuze voor deze locatie is bewust. De toren viel binnen een straal van vijf kilometer waarbij het Agentschap Telecom direct akkoord gaat. Buiten die straal is een langdurig aanvraagproces nodig en in die tussentijd mag een FM-zender niet in de lucht zijn. Een andere reden is dat de toren al ingericht is voor omroepzenders; er staan er meerdere, van onder meer Omroep Flevoland, Radio 10 en Radio 538. De locatie is 24/7 bereikbaar voor onze zendertechnici en dat is een vereiste.

De verhuizing en benodigde extra zenderfilters en antenne brengen eenmalige kosten met zich mee. Ook passen de jaarlijkse huisvestings- en stroomkosten voor deze locatie niet in ons huidige jaarlijkse subsidiebudget. Daarom is een aanvraag ingediend voor een subsidieverhoging op basis van het overeengekomen contract van vijf jaar.

Belang van de FM-zender:

Wij willen benadrukken dat onze FM-zender het grootste medium is om de inwoners van de stad (maar zeker ook de bewoners van de buitengebieden) te bereiken met lokaal nieuws. De digitale tv-providers en internet zijn momenteel nog geen veelgebruikte platforms om radio te luisteren voor onze luisteraars.

DAB+ ?

Is Dab+ niet een alternatief? Nee. Dab+ is tot nu toe nog een klein luistermedium en zal pas in 2027 echt een volwaardige vervanger gaan worden voor FM, volgens cijfers van de overheid. Gesprekken voor een Dab+-zenderhuur zijn inmiddels wel gaande en die huur kan uit eigenmiddelen bekostigd worden. De Dab+ levering is in Nederland een andere constructie dan een FM-zender opstellen. Doordat de bandbreedte van Dab+ verdeeld wordt onder zenderhuurders in een regio, zijn de kosten vele malen lager dan bij het exploiteren van een FM-zender.

Het belang van de subsidieverhoging:

De professionalisering die Radio Lelystad de afgelopen vijf jaar heeft doorgemaakt met journalistieke nieuwsverspreiding, heeft haar vruchten afgeworpen. Radio Lelystad is daardoor geselecteerd voor drie landelijke projecten voor betere lokale nieuwsvoorziening en doet aan alle drie inmiddels mee. Vanuit twee overheidsfondsen heeft Radio Lelystad drie fulltime journalisten toegewezen gekregen voor een periode van 1 jaar met mogelijk verlenging of zelf structurele voortzetting. Door de komst van deze journalisten is een intensieve samenwerking ontstaan met de regionale omroep, in de vorm van nieuwsuitwisseling en een maandelijks gezamenlijk radio- en tv-programma live op locatie in Lelystad.

Waarom journalistieke lokale projecten:

Onder meer brancheorganisaties voor de journalistiek hebben ook in 2020 weer aan de bel getrokken over het ontstaan van witte vlekken in de lokale nieuwsvoorziening door het steeds meer wegvallen van lokale dag- en weekbladen. Lokale omroep is een uitstekend medium om de achterblijvende lokale nieuwsvoorziening op te vangen. Helaas worden in Nederland de meeste lokale omroepen gerund door vrijwilligers en zijn de subsidiebudgetten niet toereikend om professionele journalisten in dienst te hebben. De subsidie vanuit Den Haag die per brievenbus berekend wordt voor de lokale omroepen, is niet geoormerkt en gaat via een gemeente uiteindelijk naar de lokale omroep. In heel veel situaties belandt niet het gehele bedrag bij de omroep – en ook in Lelystad is dat de situatie. Radio Lelystad is zeker geen big spender, maar een hedendaagse omroep runnen kost gewoon veel geld. De activiteiten om zelf inkomsten erbij te genereren, hebben er altijd ervoor gezorgd dat het station met de huidige subsidie te exploiteren was. Helaas zijn deze activiteiten in 2020 en 2021 niet mogelijk geweest door COVID-19, wat een behoorlijke inkomstenderving is geweest.

Het belang op korte termijn:

Dus juist nu er enorme journalistieke groei plaatsvindt, is het van belang dat wij als lokale omroep de inwoners kunnen bereiken op FM. Ook zijn inmiddels met de griffie van de raad afspraken gemaakt over meerdere radiodebatten in de verkiezingsperiode 2022. In de aanloop naar de lokale verkiezingen is het van belang dat inwoners een goede, doordachte keus kunnen. Een lokale omroep is dan het medium om je inwoners te informeren.

De luisteraar laat van zich horen:

Dagelijks benaderen vele luisteraars ons met de vraag waarom ze ons niet meer kunnen ontvangen op FM. Ze missen hun favoriete radioprogramma, informatie en het podium dat inwoners zelf krijgen voor hun verhaal. Vooral voor de oudere generatie zijn wij een nieuwsbron (en bron van vermaak) met speciale radioprogramma's voor deze leeftijdsgroep.

Doel:

Hopelijk geeft deze brief u inzicht in de huidige situatie en meer duidelijkheid over het belang wij allen erbij hebben dat uw subsidie het mogelijk maakt de FM-zender weer in de lucht te zetten – zodat ook uw verhaal straks weer door de FM-speakers schalt van onze inwoners. Onze slogan is niet voor niets 'Radio Lelystad Altijd dichtbij!'.

Dank voor uw tijd.

Vriendelijke groet

Jan Staphorst
stationmanager

Theo van Rhijn
eindredacteur